

Bezpieczna obsługa maszyn i urządzeń w gospodarstwie rolnym

Nowoczesne rolnictwo opiera się na zaawansowanej mechanizacji, która ułatwia codzienną pracę, zwiększa efektywność i pozwala oszczędzić czas. Ciągniki, kombajny, prasy czy rozrzutniki to potężne maszyny, które jednak mogą stać się źródłem poważnych wypadków. Przestrzeganie podstawowych zasad BHP to fundament ochrony życia i zdrowia rolnika oraz jego rodziny.

Stan techniczny parku maszynowego

Dbałość o sprzęt to pierwszy krok do bezpiecznej pracy, która w rolnictwie odbywa się w trudnych warunkach – przy dużym obciążeniu, kurzu czy wilgoci. Szczególną uwagę należy zwrócić na osłony napędów. Nie wolno uruchamiać maszyn z uszkodzonymi lub zdemontowanymi osłonami wałków odbioru mocy, pasków klinowych czy łańcuchów. Ich brak lub uszkodzenie to najczęstsza przyczyna wciągania luźnej odzieży przez ruchome elementy. Kolejnym zagrożeniem są zanieczyszczone schodki i pomosty. Należy regularnie czyścić stopnie ciągników i kombajnów z błota, obornika czy smaru, ponieważ poślizgnięcie się podczas wchodzenia lub schodzenia z pojazdu często skutkuje bolesnymi urazami kończyn. Kluczowe znaczenie ma również właściwe oznakowanie i oświetlenie maszyn. Jest ono niezbędne zarówno podczas pracy na polu, jak i w trakcie transportu na drogach publicznych, gdzie niesprawne światła mogą doprowadzić do wypadku komunikacyjnego.

Złote zasady bezpiecznej eksploatacji

Wiele wypadków wynika z pośpiechu, rutyny lub zwykłego lekceważenia procedur bezpieczeństwa. Aby zminimalizować ryzyko niebezpiecznych sytuacji, należy stosować cztery główne zasady. Pierwszą z nich jest zasada wyłączanego silnika – wszelkie naprawy, regulacje oraz oczyszczanie zapchanych maszyn można wykonywać wyłącznie przy wyłączonym napędzie i po wyjęciu kluczyka ze stacyjki. Drugą regułą jest bezpieczne agregowanie – podczas łączenia maszyn z ciągnikiem nikt nie może znajdować się między pojazdami, a sam traktor musi mieć zaciągnięty hamulec postojowy. Trzecia zasada przypomina o używaniu maszyn zgodnie z przeznaczeniem. Wiąże się ona m.in. z bezwzględnym zakazem przewożenia ludzi na błotnikach, zaczepach, ładunkach czy w skrzyniach rozsiewaczy nawozów. Czwarty punkt dotyczy czyszczenia pod ciśnieniem – pod żadnym pozorem nie wolno włączać napędu maszyny, aby ułatwić sobie jej mycie. Z bezdotykowej myjki wysokociśnieniowej należy korzystać wyłącznie przy całkowicie wyłączonym silniku.

Odpowiednia odzież robocza

Ubiór rolnika obsługującego maszyny ma ogromne znaczenie dla jego bezpieczeństwa. Odzież powinna ściśle przylegać do ciała, ponieważ luźne rękawy, rozpięta kurtka czy zwisający sznurek od bluzy mogą zostać wciągnięte przez obracający się wał lub inne ruchome części. Niedopuszczalna jest praca w nieodpowiednim obuwiu, takim jak klapki czy tenisówki. Bezpieczne buty robocze muszą posiadać podeszwę antypoślizgową oraz utwardzany nosek, który chroni stopę przed zmięgnięciem w razie upadku ciężkiego przedmiotu.

Ochrona najmłodszych w otoczeniu maszyn

Gospodarstwo rolne to jednocześnie miejsce pracy i dom, dlatego szczególną uwagę należy zwrócić na bezpieczeństwo dzieci. Maszyny rolnicze muszą być zawsze zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich przypadkowe przemieszczanie się, co zapewnia się poprzez zaciągnięcie hamulca, opuszczenie elementów roboczych na podłoże oraz podłożenie klinów pod koła. Kluczyki do wszystkich pojazdów i maszyn powinny być stale przechowywane poza zasięgiem dzieci. Teren domowego podwórka należy odizolować od strefy, po której poruszają się maszyny rolnicze.

Warto pamiętać, że bezpieczeństwo to proces, który wymaga stałej uwagi. Podstawą bezawaryjnej i bezpiecznej pracy jest używanie sprzętu zgodnie z instrukcją obsługi producenta, a także regularne odświeżanie wiedzy podczas bezpłatnych szkoleń organizowanych przez KRUS.

Dominika Rogowska

Inspektor

Placówka Terenowa KRUS w Trzebnicy